

im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego,
Prymasa Tysiąclecia

ul. Rolna 27, tel. 029 760 22 80/81, fax 029 760 22 85,
ww.dps-ostroleka.pl, e-mail: dps@dps-ostroleka.pl,
sekretariat@dps-ostroleka.pl

Nasza Gazetka

NUMER 1

MARZEC 2016

Wielkanoc

Spotkanie Wigilijne

Dzień Chorego

Wielki Post

Wielki post, – czas pokuty, przygotowujący do przeżycia najważniejszych dla chrześcijan, świąt wielkanocnych. W zachodniej tradycji liturgicznej obejmuje on okres liturgiczny od Środy Popielcowej do Wielkiego Czwartku. Tradycyjnie wielki post określany bywa jako *czterdziestodniowy*. W VII wieku Kościół katolicki za początek postu przyjął szóstą niedzielę przed Wielkanocą. Ponieważ niedziele wyłączone były z postu, aby zachować 40 dni pokutnych jego początek przypadał na środę. Od 1570 roku był to już zwyczaj powszechnie obowiązujący w Kościele. W tym dniu na znak pokuty posypywano głowę popiołem.

Papieżowi Grzegorzowi I Wielkiemu przypisuje się wprowadzenie okresu przygotowującego do wielkiego postu – przedpościa (czasu Siedem dziesiątnicy), rozpoczynającego się na dziewięć tygodni przed Wielkanocą i obejmującego trzy kolejne niedziele przed Środą Popielcową: Niedziela Siedem dziesiątnicy (zwana także Niedzielą Staro zapustną), Niedziela Sześć dziesiątnicy (zwana także Niedzielą Mięsoapustną) i Niedziela Pięćdziesiątnicy (zwana także Niedzielą Zapustną). Aktualnie przedpoście obchodzi się w Kościele katolickim w nadzwyczajnej formie rytu rzymskiego oraz przez luteranów, mariawitów i anglikanów.

Wielki post w Kościele jest traktowany jako czas pokuty i nawrócenia. Jego zaleceniami są post, jałmużna i modlitwa. W okresie wielkiego postu z kościoła znikają kwiaty przy ołtarzu, nastrój pokuty podkreśla skromniejszy wystrój świątyni. Kolorem liturgicznym jest fiolet, a w czwartą niedzielę róż. Ważnym elementem obecnym w kościele oraz w życiu parafian jest śpiewanie pieśni pokutnych; mówiących o nawróceniu i chrzcie oraz pasyjnych pieśni wielkopostnych takich, jak *Wisi na krzyżu*, *Ludu mój ludu*, *Jezu Chryste Panie miły (podczas nabożeństw pasyjnych: Gorzkie Żale, Droga Krzyżowa)*.

Jakie jest znaczenie Wielkiego Postu?

Wielki Post jest czasem wyrzekania się różnych rzeczy i pokuty, który zgodnie z tradycją, obchodzony jest przez katolik i niektóre kościoły protestanckie jako okres przygotowań do Wielkanocy. Post został ustanowiony w IV wieku, jako 40-dniowy okres w którym ludzie

ograniczają się w jedzeniu i picu albo wyrzekają się konkretnych pokarmów czy nawyków. Środa Popielcowa i Wielki Post stały się formą przypomnienia katolikom, by pokutowali za popełnione grzechy w podobny sposób jak pokutowali ludzie Starego Testamentu nosząc wory pokutne, sypiąc się popiołem i poszcząc (Księga Estery 4.1-3; Księga Jeremiasza 6.26; Księga Daniela 9.3; Ew. Mateusza 11.21) .

Praktykowanie postu jest czymś dobrym, jeśli robimy to w sposób biblijny. Gdy porzucamy nasze złe nawyki i przestajemy grzeszyć, to przynosimy Bogu chwałę i jest to coś dobrego. Nie ma w tym niczego złego, gdy ustalamy czas na to, by jeszcze bardziej skupić się na rozważaniu śmierci Jezusa i jego zmartwychwstaniu. Jednak tego rodzaju praktyki powinniśmy pielęgnować każdego dnia w roku, a nie jedynie 40 dni pomiędzy Środą Popielcową a Wielkanocą. Jeśli chrześcijanin pragnie obchodzić Wielki

Post, to oczywiście może to czynić. Poświęcenie czasu na odwrócenie się od naszych grzechów (pokutę) i uświęcenie się dla Boga jest sednem tej czynności, a nie próbą zdobycia Bożej przychylności czy jego większej miłości do nas.

Jego Eksceleńcja ksiądz biskup Tadeusz Pieronek mówi:

„Nadszedł Wielki Post. Jego sens od dwóch tysięcy lat jest niezmienny, zmieniają się tylko warunki, w jakich jest on obchodzony. Jak powinniśmy zachowywać się w czasie tych szczególnych dni?

Przede wszystkim musimy zastanowić się, czemu Wielki Post ma służyć. Otóż polega on na próbie wewnętrznego uporządkowania życia każdej osoby wierzącej. Można to osiągnąć dzięki kontroli siebie - np. poprzez odmawianie sobie pokarmów i napojów. To wszystko w celu poprawienia swojego życia w wymiarze

religijnym. Nie chodzi o głodzenie się, lecz o przyłgnięcie do Boga, o wewnętrzne uczestnictwo w męczeństwie i śmierci Jezusa Chrystusa. Czyli potrzeba przestrzegania postu musi wynikać z wiary.

Pamiętajmy, że wiara i tradycja to nie to samo. Jeżeli uczestnictwo w Wielkim Poście ma być tylko przejawem tradycji, to równie dobrze można go traktować jako lepszą lub gorszą dietę, ale nic więcej. Nie o to przecież chodzi chrześcijanom. Jak możliwe jest wewnętrzne skupienie w dzisiejszym, tak szybko pędzącym świecie - w życiu pełnym troski i obowiązków. Otóż. Jeżeli ktoś chce uczestniczyć i w jednym, i w drugim, to nic z tego nie będzie. Ale wewnętrzne skupienie i spokój można osiągnąć nawet na środku ruchliwej ulicy. Jest to potrzebne, aby właściwie się przygotować do Wielkanocy.”

Znaczenie Wielkiego Postu

wg. Ks. Waldemara Wesołowskiego

„Rozpoczyna się Wielki Post. W tym szczególnym czasie będziemy uczestniczyć w rekolekcjach, częściej niż zwykle się modlić, brać udział w nabożeństwach pasyjnych, być może podejmimy jakieś formy umartwienia. Ale czy zastanawiamy się głębiej nad znaczeniem tego wszystkiego? Człowiek rezygnuje z posiłków z różnych motywów. Nie zawsze z pobudek płynących z wiary. Ktoś rezygnuje z pożywienia dla zachowania odpowiedniej sylwetki, inny traktuje to jako formę protestu - strajk głodowy. Post w sensie religijnym nie jest celem samym w sobie. Płynący z wiary ma na celu umocnienie więzi z Bogiem. Połączony z modlitwą i uczynkami miłosierdzia, staje się sposobem zwrócenia uwagi ku Bogu i ku bliźnim. Wielu chrześcijan odkrywa dziś, że post umacnia ich więź z Bogiem, bliźnimi i samym sobą. Ta rewaloryzacja postu nie wynika z chwilowej mody, ale z długiej tradycji Kościoła. Stary Testament nie pozostawia wątpliwości, że autentyczny post wymaga nie tylko zwrócenia się ku Bogu, ale przede wszystkim odwrócenia od zła. Samuel i Izraelici pościli, usuwając spośród siebie obcych bogów, by wrócić do Boga Jahwe. Daniel pościł, modląc się do Boga o zdolność rozumienia Pism. By ocalić Niniwę, król ogłasza post, wzywając lud do porzucenia złego postępowania i nieprawości. We wszystkich tych przypadkach post praktykowany był jako znak

uniżenia się przed Bogiem. Post, który nie pociąga za sobą nawrócenia serca, jest w istocie bezużyteczny, zwłaszcza w sensie duchowym. Warto wsłuchać się w słowa proroka Izajasza. „Czemu pościliśmy, a Ty nie wejrzałeś? Umartwialiśmy siebie, a Tyś tego nie uznał?” (Iz 58, 3a) - pyta naród. Odpowiedź Boga jest jasna: „Otóż pościecie wśród waśni i sporów, i wśród bicia niegodziwą pięścią (...). Czyż to jest post, jaki Ja uznaję, dzień, w którym się człowiek umartwia? Czy zwieszanie głowy jak sitowie i użycie woru z popiołem za posłanie - czyż to nazwiesz postem i dniem miłym Panu?” (Iz 58, 4-5). O jaki post więc chodzi? - „Czyż nie jest raczej ten post, który wybieram: rozerwać kajdany zła, rozwiązać więzy niewoli, wypuścić wolno uciśnionych i wszelkie jarzmo połamać; dzielić swój chleb z głodnym, wprowadzić w dom biednych tułaczy, nagiego, którego ujrzysz, przyodziać i nie odwrócić się od współziomków” (Iz 58, 6-7). Życie i działalność Jezusa pozwalają nam lepiej zrozumieć znaczenie autentycznego postu. Na początku działalności publicznej Jezus został wyprowadzony przez Ducha na pustynię i tam pościł przez czterdzieści dni. Źródłem Jezusowego pragnienia postu oraz gwarancją, że nie było to zwykłe „ćwiczenie fizyczne” jest przynaglenie Ducha Świętego. Kuszony przez diabła, by zrezygnował z postu i zamienił kamienie w chleb, Jezus gromi go, mówiąc: „Nie samym chlebem żyje człowiek, lecz każdym słowem, które pochodzi z ust Bożych” (Mt 4,4). Autentyczny post chrześcijański jest wymownym przypomnieniem, że są w życiu rzeczy ważniejsze niż pożywienie. Takie przypomnienie może pomóc w zwróceniu naszej myśli ku Bogu. Post pomaga nam uświadomić sobie obecność Boga w otaczającym nas świecie. Otwiera też nasze serca i oczy na braci cierpiących głód i niedostatek. W Ewangelii św. Mateusza, podczas kazania na górze Jezus mówi o poście w tym samym kontekście, co o jałmużnie i modlitwie. Przestrzega, by nie stał się on praktyką czysto zewnętrzną. Nie pościmy po to, by zrobić wrażenie na ludziach. Post nie powinien być też powodem do smutku i przygnębienia. Ma to być okazja do radości. Autentyczny post otwiera na przyjęcie miłosierdzia Bożego. Bóg Ojciec użycza swoich darów tym, którzy poszczą czystym sercem z miłości do Niego. W związku z uzdrowieniem opętanego chłopca, Jezus przypomina, iż post i modlitwa dają moc do zdecydowanego odrzucenia szatana. Jeden

z pisarzy nazwał post „modlitwą ciała”. Katechizm przypomina, że bez nawrócenia serca, czyny pokutne pozostają bezowocne i kłamliwe. Wykorzystajmy więc ten czas właściwie.”

Wielkanoc

Wielkanoc, Niedziela Wielkanocna, także: Wielka Niedziela, Zmartwychwstanie Pańskie, w prawosławiu: Pascha, mazow. Wielki Dzień – najstarsze i najważniejsze święto chrześcijańskie upamiętniające zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa, obchodzone przez Kościoły chrześcijańskie wyznające Nicejskie Credo (325 r.).

W chrześcijaństwie wprowadzie każda niedziela jest pamiątką zmartwychwstania Chrystusa, ale Niedziela Zmartwychwstania jest z nich najbardziej uroczysta.

Niedziela Wielkanocna rozpoczyna się już w sobotę po zachodzie słońca.

Znaczenie teologiczne

Według nauczania prawosławnego patriarchy Konstantynopola Bartłomieja tajemnica Wielkanocy nierozdzielnie związana jest z tajemnicą Wielkiego Piątku. Cały Kościół najpierw umiera, ukrzyżowany jest z Chrystusem, aby z nim zmartwychwstać. Prawosławie celebrować Paschę (Wielkanoc) w ciągłości z Kościołem pierwszych wieków i jest ona w centrum jego wiary i kultu. Wokół zwycięstwa Chrystusa nad śmiercią, skupia się cała liturgia i cała teologia prawosławna. Zwycięstwo Chrystusa rozumiane jest jako duchowo urzeczywistniające się w każdym pokoleniu.

Czas pasyjny

W kalendarzu liturgicznym Kościoła kluczową rolę odgrywa okres roku kościelnego, zwany czasem pasyjnym. Rozpoczyna się on w Dniu Pokuty i Modlitwy (tzw. Środa Popielcowa, która w bieżącym roku przypadła, podobnie jak w całym chrześcijaństwie zachodnim, 17 lutego) i trwa przez ok. 40 dni -- aż do Wielkiego Tygodnia włącznie. Nazwa czasu pasyjnego jest zapożyczona od słowa pasja, oznaczającego mękę, cierpienie Jezusa Chrystusa, Głowy i Pana Kościoła.

Czas pasyjny -- podobnie jak wcześniej Adwent -- jest okresem wewnętrznego wyciszenia, duchowej refleksji, odsunięcia od siebie absorbujących spraw zewnętrznych. Jest to czas pokuty, rozumianej jako opamiętanie, powrót do Boga i Jego Słowa, do społeczności Kościoła -- poprzez ogólną spowiedź i sakrament Komunii Świętej. Podczas czasu pasyjnego nie organizuje się radosnych uroczystości, chrztów bądź ślubów, wzrasta natomiast liczba uczestników nabożeństw niedzielnych oraz tzw. nabożeństw pasyjnych, organizowanych w trakcie tygodnia. Ewangelicy są nierzadko pytani o to, czy praktykują post.

Należy zwrócić uwagę, że praktyka postu znana m. in. w Kościele Prawosławnym lub Rzymskokatolickim, rozumiana jako wstrzymywanie się na pewien czas od określonych potraw lub napoju, jest raczej wtórna wobec biblijnego

rozumienia tego pojęcia. Pan Bóg stwierdza: *Lecz to jest post, w którym mam upodobanie: że się rozwiązuje bezprawne więzy, że się zrywa powrozy jarzma, wypuszcza na wolność uciśnionych i łamie wszelkie jarzmo, że podzielisz twój chleb z głodnym i biednych bezdomnych przyjmiesz do domu, gdy zobaczysz nagiego, przyodziejiesz go, a od swojego współbrata nie obrócisz się.* (Księga Izajasza, rozdział 58., wersety 6. i 7.)

Post w Kościele Ewangelickim ma zatem przede wszystkim postać etycznej postawy wobec drugiego człowieka; właśnie czas pasyjny, poprzez skupienie, modlitwę i koncentrację na Słowie Bożym, ma umożliwić wierzącym weryfikację postaw, naprawę wyrządzonych innym szkód, wejrzenie w siebie, podjęcie zobowiązania życia na co dzień według wskazań Ewangelii. -- Tym niemniej w niektórych regionach kraju (co wynika z tradycji historycznych bądź rodzinnych) praktykuje się post również jako pewną wstrzemięźliwość wobec napoju i jedzenia. -- Wśród młodego pokolenia coraz częściej upowszechnia się zwyczaj rezygnowania w czasie pasyjnym nie tylko z rozrywki, o czym była mowa wcześniej, lecz także na przykład z używek -- kawy, herbaty --

lub oglądania telewizji, jedzenia słodczy etc. Zaoszczędzone w ten sposób pieniądze często trafiają do tzw. skarbonki diakonii, wystawianych w parafiach, z których dochód jest przeznaczany przez Kościół na cele charytatywne, m. in. na prowadzenie domów opieki -- a zatem w duchu cytowanego wyżej Słowa Bożego.

Wielkanocne zwyczaje ludowe

Z obchodami świąt wielkanocnych związanych jest wiele zwyczajów ludowych (z których część wywodzi się ze starosłowiańskiego święta Jarego): śniadanie wielkanocne, pisanki, święcone, śmigus-dyngus, dziady śmigustne, *Rękawka*, *Emaus*, *walotka*, *z kurkiem po dyngusie*, *Siuda Baba*, *wieszanie Judasza*, *pogrzeb żuru i śledzia*, pucheroki, przywołówki, palma wielkanocna, Jezusek Palmowy i Śmiergut.

Polska tradycja

Do XVIII wieku msze rezurekcyjne odprawiane były o północy, potem świętowano *rezurekcję* rano (*resurrectio* łac. oznacza *zmartwychwstanie*). Do dnia dzisiejszego w wielu parafiach msze rezurekcyjne są odprawiane o poranku. Zapowiada ją uroczyste bicie w dzwony, głoszące, że *Chrystus zmartwychwstał*. Jednocześnie słychać kanonadę ze strzelb, petard, armatek i moździerzy, a cały ten harmider ma budzić świat do życia. W niektórych parafiach rezurekcja rozpoczyna się po Liturgii Światła w Wigilię Paschalną.

Mszę poprzedza uroczysta procesja z Najświętszym Sakramentem. Rozpoczyna się przy znajdującym się w kościele symbolicznym Grobie Pańskim, przy którym ksiądz śpiewem oznajmia zmartwychwstanie Chrystusa. Następnie, niosąc monstrancję z Hostią kapłan prowadzi procesję dookoła kościoła, przy którym dawniej tradycyjnie usytuowany był cmentarz, aby również zmarłym ogłosić zmartwychwstanie. W procesji niesiona jest również figura Chrystusa Zmartwychwstałego. Na początku mszy wznoszony jest okrzyk radości *Alleluja* (z hebr. *Chwalajcie Jahwe*), będący przyśpiewem w pieśniach wielkanocnych. Oznaką radości są również używane w okresie wielkanocnym pozdrowienia: *Chrystus zmartwychwstał* z odpowiedzią: *Zmartwychwstał prawdziwie* lub *Prawdziwie powstał*.

W polskim zwyczaju, po porannej rezurekcji rodzina zasiada do uroczystego *śniadania*

wielkanocnego, które rozpoczyna się składaniem życzeń i dzieleniem się święconką z koszyczka. Na stołach znajdują się jajka, wędliny, *wielkanocne baby* i mazurki. Stoły zdobione są bukietami z bazi i pierwszych wiosennych kwiatów. W niektórych regionach, np. na Śląsku, rodzice chowali w domu lub w ogrodzie koszyczki ze słodczymi, prezenty od *wielkanocnego zajączka*, na poszukiwanie których wyruszały dzieci. Zwyczaj ten obecnie rozpowszechnił się w formie obdarowywania się w tym dniu drobnymi upominkami, tzw. *zajączkami*.

Niedziela, podobnie jak i poniedziałek, są w Polsce dniami wolnymi od pracy. Tradycyjnie spędza się je w domu, w gronie rodzinnym.

Ważne momenty i wybrane zwyczaje

Karnawał i ostatki – od dawna ludzie między świętem 3 króli a Środą Popielcową bawili się, jedli i tańczyli – później, w okresie Wielkiego Postu, nie było o tym mowy! Post był bardzo surowo przestrzegany. Dlatego podczas ostatków popularny był zwyczaj wnoszenia między bawiących się szkieletu śledzia – miało to oznaczać zakończenie zabawy i przypomnieć o nadchodzących dniach, kiedy jedzono dość biednie. Niektóre zabawy odwiedzał też diad zapustny, który o północy wyganiał bawiących się do domu.

Środa popielcowa – zaczynamy wtedy czas pokuty, przygotowania do świąt. Posypanie głowy popiołem przypomina, że jesteśmy śmiertelni i odwiedzamy ten świat tylko “na chwilę”, dlatego powinniśmy starać się żyć jak najlepiej. Słyszymy wtedy słowa “Nawróćcie się i wierzcie w Ewangelię”.

Wielki Post – dawniej obchodzono go bardzo surowo. Nie było mowy o zabawach, muzykowaniu czy tłustym jedzeniu. Na Wielki Post nawet organy w Kościele milkły – tak, jak

współcześnie w Wielki Piątek. Nie było też dzwonek – zamiast nich słychać było kołatki. W tym czasie ludzie więcej się modlili, pomagali ubogim i przygotowywali się do Świąt, zarówno duchowo jak i praktycznie – np. sprząając obejście i przygotowując ozdoby świąteczne. Warto wiedzieć, że Wielki Post pokrywa się w czasie z tzw. przednowkiem – w gospodarstwach zapasy zimowe powoli się kończyły, a na polach często leżał jeszcze śnieg, nie było nowych zbiorów. Konieczne było zatem oszczędzanie jedzenia. Nie jedzono też jajek, ponieważ odkładano je na święta. Post miał zatem wymiar nie tylko religijny, ale też bardzo praktyczny!

Śródoście – tradycyjnie jest to 4.niedziela Wielkiego Postu. Wtedy na jeden dzień powracała do kościoła i domostw radosna atmosfera. Po pierwsze ma ona przypominać, że cały Wielki Post, który był dawniej trudny i bardzo poważnie traktowany, służy oczekiwaniu na bardzo radosne wydarzenie – Zmartwychwstanie! Dlatego w tą niedzielę śpiewa się pełne nadziei pieśni, słychać dzwony i muzykę. Ciekawym zwyczajem było wielkie hałasowanie na polach i łąkach – dzieci z grzechotkami, kołatkami i innymi hałasującymi instrumentami biegły budzić hałasem przyrodę, żeby na święta i na wiosnę wszystko się zazieleniło i zaczęło kwitnąć.

Niedziela Palmowa – upamiętnia wjazd Jezusa do Jerozolimy. Tradycyjnie palmy robiono z tych roślin, które rosły nad rzeką – bo płynąca w nich woda dawała roślinom zieleń i życie, te rośliny odradzały się po zimie najszybciej. Była to m.in. wierzba i trawy oraz trzciny nadrzeczne.

Uplecionymi i poświęconymi palemkami po mszy w Niedzielę Palmową lekko się okładano nawzajem, mówiąc: *“Nie ja biję, palma bije, za tydzień wielki dzień, na 6 noc – Wielkanoc”*. Miało to przypomnieć o zbliżających się wielkimi krokami świętach i przynieść szczęście. Palemkami klepano też zwierzęta, by były zdrowe przez cały rok. Palmy zatknięte w domu, np. za obraz, miały chronić dom przed gromami w czasie burzy, a wszystkich domowników – przed złymi mocami, chorobami i nieszczęściem.

Niedziela Palmowa zwana Kwietną, Palmową, Różdkową, Wierzbą rozpoczyna cykl zwyczajów i obrzędów wspominania ostatnich dni życia Chrystusa na ziemi. Nazwana na pamiątkę uroczystego wjazdu do Jerozolimy, gdy

lud na znak czci i hołdu rzucał gałązki palmowe pod nogi osiołka niosącego Pana. W Polsce palme zastępują zwykle gałązki wierzby, które w tym czasie zwykle okryte są puszystymi pączkami zwanymi baziami lub kotkami. Ozdobione wstążkami, suszonymi barwnymi trawami, listkami borówki, mirtu lub widłakiem uroczyste święcone są w kościołach:

*... do świątyni gronem wszystkim
idą młodzi, idą starzy
różdkę wierzby z młodym listkiem
niosą święcić do ołtarzy...*

Efektowność wykonywanych palm sprawia, że są one w różnych regionach Polski przedmiotem konkursów, podczas których ocenia się i urodę, artyzm wykonania, a przede wszystkim długość. Prym wodzi tu Lipnica. Palmy rekordzistki liczą ponad 10 metrów długości.

Palmom przypisywano wiele ważnych właściwości, a wykorzystywano je we wszystkich prawie sferach życia rodzinnego i gospodarskiego. Na pogórzu Jasielskim i Gorlickim przywiązywano do palm wysuszoną, a uprzednio wygotowaną w wodzie z popiołem hubę drzewną. Po poświęceniu palmy, hubę zapalano i rozpalano nią w Wielką Sobotę ogień domowy na cały rok. Zwracano baczną uwagę aby nie zgasła, a jeśli tak się stało, pożyczano ogień od sąsiadów, nie rozpalając nigdy od nowa. Powszechnie wierzono, że baze – zwane

bagniatkami– po zjedzeniu, miały zabezpieczać przed bólem gardła :*aby gardło nie bolało*– mówiono przed połknięciem. Palmy służą (lub służyły) do zabiegów magicznych związanych przede wszystkim z hodowlą bydła, zapewnieniem urodzaju i bezpieczeństwa domu. Powszechnym w całej Polsce zwyczajem było zostawienie palmy przed progiem stodoły, obory lub chlewa aby uchronić gospodarstwo przed różnymi nieszczęściami. Następnego dnia wnoszono palmę do domu za tykano za obrazem lub umieszczano w świętym kącie. Bywało też, że po powrocie z kościoła do domu, dzielono palmę na tyle części ile było zabudowań w gospodarstwie. Część zostawiano w domu, a resztę wtykano pod strzechę każdego budynku. W czasie burzy wystawiano ją w oknie razem z gromnicą lub spalano kawałek aby zaspokoić żarłoczność płomieni. Krzyżyki zrobione z gałązek palmowych, zatknięte w polu miały zabezpieczyć zboża przed *wylegnięciem* i gradobiciem. Gałązka palmy, podłożona pod pierwszą skibę wiosennej orki zapewniała według powszechnego mniemania wysokie plony. Wypędzane po raz pierwszy w roku bydło na pastwisko należało obowiązkowo uderzyć palemką po grzbiecie. Gdy zwierzę robiło wrażenie chorego – zdrowiało po *omiecieniu* jego boków palemką. Również gdy na św. Rocha święcono i okadzano bydło, dodawano do kadzidła wielkanocne palmy. Ta wielka moc poświęconej palmy wyznaczała rozpoczęcie wielkiego misterium Tygodnia Wielkanocnego.

Pisał Władysław Syrokomla:

*... orzeźwiona łzami wiary
wraca w domy ciżba prosta
i jak kaze zwyczaj stary
ródźką wierzy siebie chłosta
„ nie ja biję – wierzba biła,
już za tydzień Zmartwychwstanie”.*

W **Wielki Czwartek** chłopcy ze wsi wyganiaли Wielki Post, hałasując kołatkami (dzwony kościelne milczały aż do Niedzieli Wielkanocnej). Dzieci robiły dobry uczynek i przy okazji świetnie się bawiły. Do dziś księża praktykują w ten dzień obrzęd polewania stóp dwunastu mężczyznom. To na pamiątkę Ostatniej Wieczerzy Chrystusa z apostołami.

Wielki Piątek to dzień wyciszenia. W Kościele nie ma mszy świętej (to jedyny taki dzień w roku),

natomiast gromadzą się tam wierni, którzy modlą się w ważnych dla siebie intencjach. W niemal każdym polskim kościele jest nocne czuwanie przy grobie Jezusa, którego pilnują strażnicy (strażacy, harcerze, żołnierze). Dawniej piątkowe modlitwy były bardziej widowiskowe. Pojawiały się procesje grzeszników odzianych w worki żałobne, którzy kładli się krzyżem na podłodze i przepraszaali za swoje grzechy.

Wielka Sobota to Wigilia Wielkanocy. Podczas nabożeństwa w tym dniu święci się ogień, wodę i ciernie. Ogień symbolicznie spala to, co stare, woda daje życie. Dawniej wodą spryskiwano dom, by rok był spokojny. Podsycano ogień i wrzucano do niego leszczyny. Popiół rozrzucano w dniu pierwszej orki, co miało zapewnić szczęście i dostatek. Dziś ogień pełni inną rolę, służy do odpalenia paschału, czyli wielkiej świecy, która pali się aż do końca świąt Wielkiej Nocy. Paschał stoi tuż przy ołtarzu. Sobota to również dzień święcenia pokarmów. Zgodnie z tradycją święconka powinna zostać przygotowana już w Wielki Piątek.

Do koszyczka wkładamy:

baranka – symbol zmartwychwstałego Chrystusa,
jajka – symbol rodzącego się życia,
chrzan – symbol siły,
wędlina – symbol płodności i dostatku,
ser – symbol zdrowia dla zwierząt hodowlanych,
sól – symbol oczyszczenia domostwa od złego oraz istota prawdy,
ciasto (babka) – symbol wszechstronnych umiejętności.

Naturalnie barwiono jeden z ważniejszych symboli świąt Wielkiej Nocy – jajka. Ten symbol rodzącego się życia odnosi się także do Jezusa, który pokonał śmierć. Dawniej wierzono, że

pisanki mają magiczną moc, np. mogą uzdrawiać chorych. Nigdy ich nie lekceważono. Dziś o ich mocy przypominamy sobie właśnie podczas Wielkanocy – to przecież jajka są pierwszą potrawą spożywaną w Niedzielę Wielkanocną. Składamy sobie życzenia i dzielimy jajkiem.

Wielkanoc, tak jak Boże Narodzenie, ma swoje specjalności. Zgodnie z tradycją należy je przygotować właśnie w piątek. Trzeba się spieszyć, ponieważ po sobotnim święceniu nie powinno się już nic sprzątać ani przygotowywać. To czas, kiedy należy duchowo przygotować się na zmartwychwstanie Jezusa.

Tradycyjne świąteczne potrawy to:

żurek – czyli barszcz biały,
kielbasa – zwykle biała, na ciepło,
szynka wędzona w jałowcowym dymie,
ćwikła z chrzanem,
pieczone mięso,
własnoręcznie wykonana babka,
mazurek z artystycznymi dekoracjami,
pascha,
kołacz,
sernik (kiedyś zwany przekładańcem).

Według tradycji stół świąteczny powinien być przykryty białym obrusem i udekorowany liśćmi bukszpanu. Na środku stołu stawiamy baranka, np. na łączce z rzeżuchy. Rzeżucha to symbol sił witalnych i rodzącego się życia. W Niedzielę Wielkanocną świętujemy! Wstajemy bardzo wcześnie, by pójść na mszę zwaną rezurekcyjną. Niedziela to najważniejsze święto chrześcijańskie, nazywane dawniej Paschą. Następnie zasiąść damy do świątecznego rodzinnego śniadania. Wielkanocna

Niedziela to czas przeznaczony na rodzinne biesiadowanie. Dzieci bawią się w poszukiwanie prezentów podrzuconych przez zajączka.

Wielkanocny Poniedziałek (lany poniedziałek, śmigus-dyngus) to czas radości, zabawy, psikusów, na które wszyscy czekali przez cały okres postu. W tym dniu polewamy się wodą. Dawniej śmigus i dyngus były osobnymi zwyczajami – śmigus oznaczał tradycyjne smaganie, czyli uderzanie wierzbowymi gałązkami lub polewanie wodą. Wszystko w formie zabawy – chłopcy smagali dziewczęta po gołych łydkach. Dyngus to inaczej wykup. Chłopcy chodzi od domu do domu i w zamian za życzenia i śpiew domagali się wykupu w postaci pisanek, słodyczy, pieniędzy. Z czasem połączono te zwyczaje i dziś tylko polewamy się wodą. Dawniej chodzono po wsi z kogutem – symbolem sił witalnych i urodzaju. Kogutek był mile widzianym gościem w każdym gospodarstwie. Z czasem żywe zwierzęta zastąpiły te gliniane, drewniane. W Wielkanocny Poniedziałek święci się pola. Gospodarze wyruszają w procesji na pola. Święcą je palmami nasączonym wodą. Z tych pal robią krzyżyki i wbijają w ziemię, aby zapewnić sobie dostatek. To okazja do spotkań towarzyskich i rozmów, cieszenia się wspólnie spędzonym czasem i budzącą się do życia przyrodą.

*Chrystus Zmartwychwstał.
Bez tej tajemnicy ludzkie życie traci wartość i sens.
Niech w poranek zmartwychwstania radosne alleluja
oznajmi światu pokój,
w serce wleje pewność, że dla Boga nie ma rzeczy
niemożliwych i nadzieję, że nadchodzą dobre dni
Błogosławionych Świąt Zmartwychwstania Pańskiego*

życzą

***Mieszkańcy, Pracownicy i Dyrekcja
Domu Pomocy Społecznej
im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Prymasa Tysiąclecia
w Ostrołęce***

*Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej*

mgr Janina Brzozowska

Wielkanoc 2016 r.

Przygotowania do Świąt Wielkanocnych w Naszym Domu

ZAPROSZENIE

W dniach **16 (środa) i 17 marzec (czwartek) 2016 r.**

w Kaplicy Domu Pomocy Społecznej
będą się odbywać **Rekolekcje Wielkopostne**
na które zapraszamy mieszkańców i pracowników

Msza Święta – **godz. 10.00**

Spowiedź święta odbywać się będzie przed Mszą Świętą **od godz. 9.00**

Rekolekcje poprowadzi Ksiądz dr Wojciech Rzepa

ZAPROSZENIE

W dniu **24** marca (czwartek) **2016 r.**
zapraszamy Mieszkańców i Pracowników

na

Spotkanie Wielkanocne

w świetlicy DPS

o godz. 11.00

Występ młodzieży ze Szkoły Muzyki GAMA

W dniu 21.12 2015 roku o godz. 16.00 Uczniowie Szkoły Muzycznej Gama przybyli do Naszego Domu.

Występy solistów, zespołów wokalnych, instrumentalnych, uczniów grających na gitarach, akustycznych i elektrycznych saksofonach, akordeonie, rozbudziły nasze wyobrażenie i możliwość, ukazującą gamę odcieni i barw w muzyce.

Ze względu na zbliżające się Święta Bożonarodzeniowe mogliśmy usłyszeć najpopularniejsze kolędy, a także inne muzyczne utwory. Na twarzach słuchaczy można było dostrzec, że koncert był bardzo poruszający i dotarł do wielu serc.

Jako podziękowanie za występy Przewodniczący Rady Mieszkańców Pan Krzysztof Pruszek wręczył upominek wykonany w pracowni terapii zajęciowej.

Spotkanie Wigilijne

Dnia 22 grudnia 2015 r. w naszym Domu odbyły się spotkania opłatkowe z naszymi mieszkańcami na Zespołach Mieszkalnych. Wigilijne spotkanie na każdym zespole rozpoczynał ksiądz kapelan śpiewem kolęd a następnie modlitwą przy opłatkach. Pani Dyrektor – Janina Brzozowska złożyła wszystkim życzenia, życząc tego, co w życiu najlepsze, przede wszystkim zdrowia, pogody ducha. Wszyscy przełamali się opłatkami, wielu mieszkańców życzyło sobie nawzajem doczekania w dobrej kondycji do następnej wigilii. Ta atmosfera, dźwięk tradycyjnych polskich kolęd, łamanie się opłatkami, życzenia świąteczne, szopki bożonarodzeniowe, rozświetlone choinki sprawiły, że spotkanie wigilijne miało wyjątkowy charakter.

Mieszkańcy nasi jak każdego roku podczas tego dnia są obdarowywani paczkami świątecznymi, które podarował im Mikołaj. W oczach wielu mieszkańców można było ujrzeć łezkę wzruszenia i wewnętrznego zadowolenia.

Turniej Krzyżówek:

W dniu 18 stycznia 2016 roku w Świetlicy Domu Pomocy Społecznej w Ostrołęce odbył się Turniej Krzyżówek, w którym uczestniczyło sześciu Naszych Mieszkańców:

Turniej miał na celu wyłonienia najlepszego „Mistrza Krzyżówkowego 2016 Roku”, w zmaganiach z rozwiązywania przygotowanych krzyżówek. Wszyscy Uczestnicy byli wspaniale przygotowani, jednak miejsce na podium było tylko jedno.

1. Tadeusz Częścik Blok B
2. Eugenia Oponowska Blok B
3. Izabela Szablowska- Lepak Blok B
4. Sławomir Majkowski Blok C
5. Ewa Kowalewska Blok F
6. Stanisław Sutkowski Blok F.

W rankingu Turnieju Krzyżówkowego:

- I. Miejsce zdobyła Pani Ewa Kowalewska - Blok F
- II. Miejsce zdobyła Pani Izabela Szablowska- Lepak - Blok B
- III. Miejsce zdobyła Pani Eugenia Ogonowska – Górzny - Blok B

Wyróżnienia:

Pan Tadeusz Częścik Blok B, Pan Sławomir Majkowski Blok C , Pan Stanisław Sutkowski Blok F.

Wszystkim Gratulujemy!

BAL KARNAWAŁOWY

19 stycznia 2016 roku w piękne karnawałowe popołudnie spędziliśmy miło czas, bawiąc się do szaleństwa.

Coroczny bal karnawałowy rozbrzmiewał w przeróżnych rytmach począwszy od walczyka zatytułowanego „Bal na sto par”, zakończywszy na latynowskiej sambie, a wszystko w wykonaniu naszego muzyka pana Jerzego Nowosielskiego oraz jego utalentowanych pomocników, a wodzirejem była Agnieszka Krukowska.

Uroczystego otwarcia balu dokonała pani Dyrektor Janina Brzezowska oraz Przewodniczący Rady Mieszkańców pan Krzysztof Prusko. Podczas zabawy jury wybrało Króla i Królową balu. Nie było to łatwe zadanie, ponieważ bardzo dużo osób przebrało się w różnorodne, fantazyjne kreacje karnawałowe, które zaprezentowane zostały w rytmie piosenki towarzyszącej światowym pokazom mody. Trudno było wybrać tylko jedną parę, więc jury zdecydowało, że w tym roku Królem i Królową balu zostali: Arkadiusz Bałdyga oraz Małgosia Madej, a księciem i księżniczką balu zostali : Ryszard Prusko i Krysia Balcerak.

Czas karnawałowych tańców umiliły nam wolontariuszki z Gimnazjum w Rzekuniu, które swoją młodością i uśmiechami wniosły wiele radości do naszej zabawy, za co bardzo im dziękujemy! Pani Tereska z terapii gastronomicznej jeszcze bardziej umiliła nam wspólnie spędzony czas, częstując nas pysznymi karnawałowymi oponkami oraz ciepłą herbatką co dało nam energii do dalszej zabawy.

Niestety... wszystko co dobre szybko się kończy , tak też nadszedł czas zakończenia naszego balu. Cieszymy się, choć na chwilę mogliśmy zapomnieć o smutkach, bawiąc się z uśmiechem na ustach i błyskiem w oczach, myśląc już o kolejnej zabawie.

Dzień Babci i Dziadka

21 stycznia, w czwartkowe popołudnie zawitały do naszego domu, dzieci z Przedszkola Nr 7 w Ostrołęce z przedstawieniem z okazji Dnia Babci i Dziadka. Nasza radość była wielka, bo zawsze czekamy na odwiedziny małych artystów, które rozweselają nasze twarze.

Dzieci z wielkim przejęciem śpiewały piosenki, recytowały wzruszające wierszyki, aż łezka kręciła się w oku. Panie przedszkolanki zadbały również o piękny wygląd artystów: dziewczynki wyglądały jak małe baletnicy, w zwiewnych spódniczkach, a chłopcy – mali dżentelmeni, w białych koszulach i krawatkach.

Z naszej strony podziękowaniem za występ był skromny, słodki podarunek oraz drewniany aniołek.

Zajęcia terapeutyczne dla dzieci z ZS 3 w Ostrołęce

W dniach 1- 3 lutego 2016 roku w Domu Pomocy Społecznej w Ostrołęce odbyły się w ramach ferii zimowych zajęcia terapeutyczne dla dzieci z Zespołu Szkół Nr 3 w Ostrołęce.

Dzieci chętnie uczestniczyły w zajęciach organizowanych między innymi w terapii: plastycznej, doświadczania świata, informatycznej i ceramicznej.

W pracowniach plastycznej i ceramicznej dzieci miały możliwość wykonania różnych prac z gliny

, oraz z darów natury: patyków, resztek sklejki , sizalu itp. oraz ozdobne rybki z płyt CD , w pracowni informatycznej dzieci mogły zapoznać się z budową komputera oraz wykonać różne obrazki za pomocą programu Paint , w Sali Doświadczania Świata nasi mali goście mogli zregenerować swoje siły przy pomocy kojących światła i dźwięków.

Nasi mali podopieczni jak i my spędziliśmy miło czas , a wspólne zdjęcia pozostawiają niezapomniane wspomnienia ...

Bal Walentynkowy oraz obchody „Tłustego Czwartku”

W dniu 12.02.2016 r. odbył się Bal Walentynkowy połączony z obchodami „Tłustego Czwartku”. Podczas zabawy można było przesłać swojej sympatii wierszyk walentynkowy. Zabawa przebiegała w rytmach różnorodnej muzyki, dostosowanej do wieku i upodobań tanecznych.

Jak na „Tłusty Czwartek” przystało nie zabrakło smakołyków karnawałowych. Miłym akcentem były biesiadne śpiewy, które uwieczniły karnawałowe ostatki. Do tańca przygrywał Jerzy Nowosielski wraz ze swymi pomocnikami, słodki poczęstunek przygotowała Teresa Zych, a nad całością czuwała Anna Jarmuszewska – Zienkiewicz.

Dzień Chorego

11 lutego 2016 r. to obchody XXIV Światowego Dnia Chorego. W tym dniu do Naszego Domu jak co roku przybyli zaproszeni przez nas Gości m.in. Jego Ekscelencji Ksiądz Biskup Tadeusz Bronakowski

Temat tegorocznych obchodów zasięgnął Papież Franciszek z Księgi Hioba „Niewidomemu byłem oczami, choremu służyłem za nogi”. Tą myśl rozwinął w kazaniu podczas naszej uroczystości Ksiądz Biskup Tadeusz Bronakowski. Zaproszenie nasze na uroczystą Mszę Świętą przyjęli również emerytowani pracownicy Domu, rodziny naszych mieszkańców, Księża z ostrołęckich parafii. Na tę uroczystość przybyli również Przewodniczący Rady Miasta Ostrołęki Pan Jerzy Grabowski, Prezydent Miasta Ostrołęki Pan Janusz Kotowski, Wiceprezydent Miasta Ostrołęki Pan Grzegorz Płocha oraz Przewodnicząca Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych Pani Iwona Kluczek wraz z emerytowanymi pielęgniarkami.

Czynny udział we Mszy Świętej wzięli udział pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce. Podczas Mszy Świętej celebrowanej przez Księdza Biskupa do naszej Kaplicy uroczyście zostały wprowadzone relikwie Świętego Jana Pawła II, które zostają w naszej Kaplicy na stałe i będą towarzyszyły nam w codziennym dniu. Relikwie te zostały wprowadzone przez Księdza Kanonika Zdzisława

Grzegorzycy – Kustosza Sanktuarium p.w. Św. Antoniego Padewskiego.

W trakcie celebry Myszy Świętej w procesji darów uczestniczyli również Dyrektor Przedszkola Miejskiego Nr 7 w Ostrołęce – Pani Elżbieta Waszczyk, autorka obrazu „Święty Jan Paweł” – Pani Romana Kuczyńska, który został ofiarowany do Kaplicy Naszego Domu oraz pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie.

W trakcie Mszy Świętej zostało udzielone namaszczenie chorych. Po wspólnej modlitwie Ksiądz Biskup odwiedził chorych w zespołach mieszkalnych. Zaproszeni goście wysłuchali i obejrżeli występ przedszkolaków z Przedszkola Miejskiego Nr 7 w Ostrołęce, który odbył się w świetlicy DPS.

Wszyscy goście zostali zaproszeni na wspólny poczęstunek na świetlicy Zespołu Mieszkalnego Bloku F

Turniej warcabowy

W dniu 17 lutego 2016 roku w Świetlicy Domu Pomocy Społecznej w Ostrołęce odbył się Turniej Warcabowy, w którym uczestniczyło czternaście osób w tym 6 kobiet i 8 mężczyzn.

Celem turnieju było wyłonienie „Mistrza Warcab 2016 Roku”. Wszyscy Nasi Uczestnicy byli wspaniale przygotowani, ale miejsce na podium było tylko jedno.

W kategorii kobiet udział wzięli:

1. Ewa Kowalewska
2. Barbara Prusaczyk
3. Halina Waśkiewicz
4. Krystyna Samełko
5. Krystyna Chodkowska
6. Krystyna Balcerak

W kategorii mężczyzn udział wzięli:

1. Andrzej Bura
2. Zygmunt Mazurkiewicz
3. Stanisław Sutkowski
4. Sławomir Majkowski
5. Andrzej Kiereś
6. Jarosław Rudnicki
7. Tadeusz Gadomski
8. Wiesław Wysocki

Po zaciętych bojach i zdrowej rywalizacji wyłoniliśmy zwycięzców.

W rankingu Turnieju Warcabowego – Kobiet

I miejsce zajęła Pani Ewa Kowalewska

II miejsce zajęły Pani Barbara Prusaczyk oraz
Pani Halina Waśkiewicz

III miejsce zajęła Pani Krystyna Samełko

W rankingu Turnieju Warcabowego – Mężczyzn

I miejsce zajął Pan Andrzej Bura

II miejsce zajął Pan Zygmunt Mazurkiewicz

III miejsce zajął Pan Stanisław Sutkowski

Wszystkim gratulujemy i dziękujemy za udział!

podczas tegorocznego spotkania, mieli możliwość zrobienia ozdób wielkanocnych pod fachowym okiem instruktorów terapii zajęciowej oraz mieszkańców naszego domu. Warsztaty cieszyły się dużym zainteresowaniem. Dzieci chętnie lepiły w glinie, formowały kwiaty z kartonu i bibuły, robiły kurczaki z włóczki.

Mamy nadzieję, że miło będą wspominały kolejne spotkanie z pracownikami i mieszkańcami naszego Domu.

W zajęciach brali udział Mieszkańcy:

Pani Krystyna Balcerak,
Pan Robert Drożdżał,
Pan Piotr Kołakowski.

Oraz Pani Kierownik Anna Cićkowska i Instruktorzy Terapii: Anna Jarmuszewska-Zienkiewicz, Joanna Podbielska, Joanna Wólkowska.

Międzyszkolny Konkurs Wiedzy o Kurpiowszczyźnie pt: „Czy znasz swój region?”

17 marca 2016 roku w Szkole Podstawowej nr 3 im. Adama Mickiewicza w Ostrołęce odbył się Międzyszkolny Konkurs Wiedzy o Kurpiowszczyźnie pt: „Czy znasz swój region?”.

Konkurs popularyzuje wśród uczniów historię Kurpiów, jej obyczaje, sztukę zawartą w pieśni i tańcu, gwarze, rękodziele oraz słowie pisanym.

Tegoroczną edycję konkursu podobnie jak w zeszłym roku, wspierał nasz Dom Pomocy Społecznej. Uczniowie zaprzyjaźnionej szkoły

działami sztuki, w ramach manualnych ćwiczeń. Nie zabrakło również omówienia celów i działań podejmowanych przez ostrołęcką radę seniorów. Przedstawiono także formy współpracy z innymi oraz korzyści z nich płynące, m.in. w postaci prac nad Kartą Seniora. Dodatkowo wiceprzewodniczący rady Mirosław Chełchowski zaprezentował dwa własne wiersze, które wszystkim bardzo się spodobały.

Dom Pomocy Społecznej w Ostrołęce odwiedziła delegacja rady seniorów reprezentowana przez przewodniczącego Wiesława Kędzierskiego, wiceprzewodniczącego Mirosława Chełchowskiego oraz Elżbietę Mierzejewską.

Radni seniorzy z wizytą w DPS

Członkowie ostrołęckiej rady seniorów zawitali do Domu Pomocy Społecznej przy ulicy Rolnej. Podczas spotkania radni seniorzy zapoznali się z warunkami mieszkaniowymi pensjonariuszy, ich trybem rehabilitacji i wykonywanymi przez nich

Przybyli do naszego Domu

od 17.12.2015r. do 21.03.2016 r.

1. Marczyk Mariusz Zespół Mieszkalny Bloku „C”
2. Kasprzyk- Otłowska Ewa Zespół Mieszkalny Bloku „B”
3. Borys Krystyna Zespół Mieszkalny Bloku „B”
4. Zwolińska Jadwiga Zespół Mieszkalny Bloku „F”
5. Spiżewski Marcin Zespół Mieszkalny Bloku „C”
6. Ropiak Weronika Zespół Mieszkalny Bloku „B”

Kolumna Religijna

Zmarli w okresie

od 17.12.2015 r. do 21.03.2016 r.

1. Patyra Regina Zespół Mieszkalny Bloku „F”
2. Majk Czesław Zespół Mieszkalny Bloku „C”

3. Żebrowska Sabina Zespół Mieszkalny Bloku „F”
4. Radzko Krystyna Zespół Mieszkalny Bloku „B”
5. Szcześniak Krzysztof Zespół Mieszkalny Bloku „C”

Pokój ich duszom ...

OGŁOSZENIA

Wnioski, pomysły dotyczące pisma „NASZA GAZETKA“

prosimy zgłaszać:

-osobiście w redakcji do Instruktora terapii
Joanny Wólkowskiej

-pisemnie na adres redakcji:

Dom Pomocy Społecznej

Ul. Rolna 27

07-410 Ostrołęka

-pocztą elektroniczną na adres

e-mail:dps@dps-ostroleka.pl

„Nasza Gazetka“ składana jest w pracowni informatycznej.

Dziękują Redakcja i Współpracownicy Redakcji Mieszkańcy i Pracownicy.